

Act

Chapter 26

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται σοι
Agripa nanging dhateng sang- Paulus ngendika, Kaparengaken panjenengan
[G0067](#) [G1161](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3972](#) [G5346](#) [G2010](#) [G4771](#)
- ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος, ἐκτείνας τὴν
kangge panjenengan-piyambak ngendika. Lajeng sang- Paulus, ngacungaken ing-
[G5228](#) [G4572](#) [G3004](#) [G5119](#) [G3588](#) [G3972](#) [G1614](#) [G3588](#)
- χεῖρα, ἀπελογεῖτο:
asta, mbélaní-dhiri:
[G5495](#) [G0626](#)

Sang Prabu Agripa tumuli ngandika marang Rasul Paulus: "Kowe wis kalilan ngaturake panjawab." Rasul Paulus banjur kumlawe astane sarta ngaturake panjawab mangkene:

- 2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
Bab sedaya ingkang kula-didakwa déning tiyang-Yahudi, raja Agripa,
[G4012](#) [G3956](#) [G3739](#) [G1458](#) [G5259](#) [G2453](#) [G0935](#) [G0067](#)
- ἡγημαί ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ, μέλλων σήμερον
kula-angger kula-piyambak rahayu wonten-ing panjenengan, badhé dinten-menika
[G2233](#) [G1683](#) [G3107](#) [G1909](#) [G4771](#) [G3195](#) [G4594](#)
- ἀπολογεῖσθαι.
mbélaní-dhiri.
[G0626](#)

"Dhuh, Sang Prabu Agripa, kawula rumaos tampi kabegjan, dene ing dinten punika kawula dipun parengaken ngaturaken panjawab wonten ing ngarsa dalem tumrap sadaya gigatanipun tiyang-tiyang Yahudi dhumateng kawula,

- 3 μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίου
langkung-langkung ahli wonten panjenengan sedaya saking- miturut tiyang-Yahudi
[G3122](#) [G1109](#) [G1510](#) [G4771](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2596](#) [G2453](#)
- ἐθῶν, τε καὶ ζητημάτων; διὸ δέομαι, μακροθύμως ἀκοῦσαί μου.
adat, lan ugi pitakènan; mila kula-nyuwun, kanthi-sabar mirengaken kula.
[G1485](#) [G5037](#) [G2532](#) [G2213](#) [G1352](#) [G1189](#) [G3116](#) [G0191](#) [G1473](#)

punapa malih margi paduka nguningani saestu bab adat-tata-cara tuwin padudonipun tiyang Yahudi. Awit saking punika kawula keparenga nyuwun wonten ing ngarsa dalem, mugi karsaa midhangetaken atur kawula kalayan sabar.

- 4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου, <τὴν> ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ'
Ing- mangka mila gesang kula, ingkang- saking nem, ingkang- saking
[G3588](#) [G3303](#) [G3767](#) [G0981](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1537](#) [G3503](#) [G3588](#) [G0575](#)
- ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου, ἔν τε Ἱεροσολύμοις, Ἰσασί
wiwitan dados ing ing- bangsa kula, ing ugi Yérusalèm, mangertos
[G0746](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1484](#) [G1473](#) [G1722](#) [G5037](#) [G2414](#) [G1492](#)
- πάντες [οἱ] Ἰουδαῖοι,
sedaya [para-] tiyang-Yahudi,
[G3956](#) [G3588](#) [G2453](#)

Sadaya tiyang Yahudi sami nyumerepi gesang kawula wiwit anem, amargi wiwit wiwitan mila kawula gesang wonten ing satengahing bangsa kawula ing Yerusalem.

- 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ
ingkang-mangertos kula saking-wiwitan, menawi kersa nyeksi, bilih miturut
[G4267](#) [G1473](#) [G0509](#) [G1437](#) [G2309](#) [G3140](#) [G3754](#) [G2596](#)
- τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας, ἔζησα Φαρισαῖος.
ing-langkung-tliti golongan saking-kita agami, kula-gesang Farisi.
[G3588](#) [G0196](#) [G0139](#) [G3588](#) [G2251](#) [G2356](#) [G2198](#) [G5330](#)

Sampun dangu sanget anggenipun sami pitepangan kaliyan kawula saha bokbilih purun, sami saged suka paseksen, bilih kawula gesang kadosdene tiyang Farisi manut golongan ingkang keras wonten ing salebeting agami kita.

- 6 καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν
lan samenika bab pangajeng-ajeng saking-dhateng para-bapa-leluhur kita
[G2532](#) [G3568](#) [G1909](#) [G1680](#) [G3588](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#)
- ἐπαγγελίας, γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔστηκα κρινόμενος,
prasatya, dados déning saking-Gusti-Allah, kula-ngadeg diadili,
[G1860](#) [G1096](#) [G5259](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2476](#) [G2919](#)

Dene sapunika kawula kedah ngadhép wonten ing ngarsaning pangadilan punika, jalaran kawula ngajeng-ajeng dhateng kaleksananing prajanjian, ingkang dipun paringaken dening Gusti Allah dhateng para leluhur kita,

- 7 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ, νύκτα καὶ ἡμέραν,
dhateng ingkang ing-kalih-welas-taler kita ing temen, dalu lan siyang,
[G1519](#) [G3739](#) [G3588](#) [G1429](#) [G1473](#) [G1722](#) [G1616](#) [G3571](#) [G2532](#) [G2250](#)
- λατρεῖον, ἐλπίζει καταντῆσαι; περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ
ngibadah, ngajeng-ajeng dumugi? bab ingkang pangajeng-ajeng kula-didakwa déning
[G3000](#) [G1679](#) [G2658](#) [G4012](#) [G3739](#) [G1680](#) [G1458](#) [G5259](#)
- Ἰουδαίων, βασιλεῦ.
tiyang-Yahudi, raja.
[G2453](#) [G0935](#)

saha ingkang dipun antos-antos dening taler kita kalih welas ing salebetipun sami nindakaken pangibadahipun rintén dalu kaliyan tegen. Inggih margi saking pangajeng-ajeng punika, dhuh, Sang Prabu Agripa, kawula dipun gigat dening tiyang-tiyang Yahudi.

- 8 τί κενγίng-menapa ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ
kenging-menapa mboten-pracaya dianggep déning panjenengan-sedayya, menawi sang-
[G5101](#) [G0571](#) [G2919](#) [G3844](#) [G4771](#) [G1487](#) [G3588](#)
- Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει?
Gusti-Allah tiyang-pejah ngwungoaken?
[G2316](#) [G3498](#) [G1453](#)

Kadospundi, dene panjenengan sadaya nggali mokal, bilih Gusti Allah nangekaken tiyang pejah?

- 9 ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ
kula mangka mila kula-rumaos dhateng-kula-piyambak nglawan ing-asma Yésus
[G1473](#) [G3303](#) [G3767](#) [G1380](#) [G1683](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3686](#) [G2424](#)
- τοῦ Ναζωραίου, δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι.
saking-Nasaret, kedah kathah nglawan nindakaken.
[G3588](#) [G3480](#) [G1163](#) [G4183](#) [G1727](#) [G4238](#)

Sanadyan kadospundi kemawon, kawula piyambak nate nginten, bilih kawula kedah tumindak keras nglawan asmanipun Gusti Yesus saking ing Nasaret.

- 10 ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις; καὶ πολλοὺς τε τῶν
 ingkang ugi kula-tindakaken ing Yérusalèm; ugi kathah ugi saking-para-
[G3739](#) [G2532](#) [G4160](#) [G1722](#) [G2414](#) [G2532](#) [G4183](#) [G5037](#) [G3588](#)
- ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
 suci kula ing pakunjaran kula-kunjara, ing- saking saking-para- imam-agung
[G0040](#) [G1473](#) [G1722](#) [G5438](#) [G2623](#) [G3588](#) [G3844](#) [G3588](#) [G0749](#)
- ἐξουσίαν λαβῶν; ἀναιρουμένων τε αὐτῶν, κατήνεγκα ψῆφον.
 wewenang nampri; sareng-dipejahi ugi piyambakipun-sedaya, kula-ndhawuhi swanten.
[G1849](#) [G2983](#) [G0337](#) [G5037](#) [G0846](#) [G2702](#) [G5586](#)

Bab punika kawula tindakaken ugi wonten ing Yerusalem. Kawula boten namung nglebetaken para suci kemawon dhateng ing pakunjaran, sasampunipun kawula tampi panguwaos saking para pangajenging imam, nanging kawula inggih ngrujuki, bilih tiyang-tiyang punika sami kaukum pejah.

- 11 καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς, πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς,
 lan ing sedaya ing- sinagogè, asring ngukum piyambakipun-sedaya,
[G2532](#) [G2596](#) [G3956](#) [G3588](#) [G4864](#) [G4178](#) [G5097](#) [G0846](#)
- ἠνάγκαζον βλασφημεῖν. περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς,
 kula-meksa nyenyamah. sanget ugi bramantya dhateng-piyambakipun-sedaya,
[G0315](#) [G0987](#) [G4057](#) [G5037](#) [G1693](#) [G0846](#)
- ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις,
 kula-buyaraken ngantos ugi dhateng ing- njawi kutha,
[G1377](#) [G2193](#) [G2532](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1854](#) [G4172](#)

Wonten ing papan-papan pangibadah kawula asring nganiaya tiyang-tiyang wau, saha sami kawula peksa, supados sami nyelaki kapitadosanipun, punapadene margi saking sanget muntabing manah kawula, tiyang-tiyang wau sami kawula oyak-oyak, malah ngantos dumugi ing nagari-nagari manca.”

- 12 Ἐν οἷς, πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν, μετ’ ἐξουσίας καὶ
 Ing menika, mlampah dhateng ing- Damaskus, kanthi wewenang lan
[G1722](#) [G3739](#) [G4198](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1154](#) [G3326](#) [G1849](#) [G2532](#)
- ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων,
 dhawuh saking- saking-para- imam-agung,
[G2011](#) [G3588](#) [G3588](#) [G0749](#)

“Lan ing salebeting kawontenan ingkang makaten punika, nalika kawula kaliyan panguwaos sacekapipun mundhi dhawuhipun para pangajenging imam lumampah dhateng ing kitha Dhamsyik,

- 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ,
 siyang tengah ing ing- margi kula-ningali, raja, saking-langit langkung-saking,
[G2250](#) [G3319](#) [G2596](#) [G3588](#) [G3598](#) [G3708](#) [G0935](#) [G3771](#) [G5228](#)
- τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με, φῶς; καὶ τοὺς
 ing- padhang saking- srengenge, madhang kula, repadhang; ugi para-
[G3588](#) [G2987](#) [G3588](#) [G2246](#) [G4034](#) [G1473](#) [G5457](#) [G2532](#) [G3588](#)
- σὺν ἐμοὶ πορευομένους.
 sareng kula ingkang-mlampah.
[G4862](#) [G1473](#) [G4198](#)

dumadakan, dhuh, Sang Prabu Agripa, nuju ing wanci tengange, wonten ing tengah margi punika kawula sumerep cahya ingkang nglangkungi padhanging surya, tumurun saking langit ingkang lajeng nglimputi kawula saha kanca-kanca sesarengan kawula.

- 14 πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν,
 sedaya ugi dhawah kita dhateng ing- siti, kula-mireng swanten,
[G3956](#) [G5037](#) [G2667](#) [G1473](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1093](#) [G0191](#) [G5456](#)
- λέγουσαν πρὸς με τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ, Σαοῦλ, Σαοῦλ, τί
 ngendika dhateng kula ing- Ibrani basa, Saul, Saul, kenging-menapa
[G3004](#) [G4314](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1446](#) [G1258](#) [G4549](#) [G4549](#) [G5101](#)
- με διώκεις? σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.
 kula panjenengan-buyaraken? awrat panjenengan nglawan pathokan nunjang.
[G1473](#) [G1377](#) [G4642](#) [G4771](#) [G4314](#) [G2759](#) [G2979](#)

Kawula sadaya nunten sami ambruk ing siti, tuwin kawula lajeng mireng swara ingkang mangandikani kawula mawi basa Ibrani: Saulus, Saulus, yagene sira kok nganiaya Ingsun? Rekasa sira nunggak angkus.

- 15 ἐγὼ δὲ εἶπα, Τίς εἶ, Κύριε? ὁ δὲ Κύριος εἶπεν,
 kula nanging matur, Sinten Panjenengan, Gusti? nanging- nanging Gusti ngendika,
[G1473](#) [G1161](#) [G3004](#) [G5101](#) [G1510](#) [G2962](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2962](#) [G3004](#)
- Ἐγὼ εἶμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις.
 Aku punika Yésus, ingkang panjenengan buyaraken.
[G1473](#) [G1510](#) [G2424](#) [G3739](#) [G4771](#) [G1377](#)

Kawula tumunten munjuk: Paduka punika sinten, Gusti? Paring wangsulanipun Gusti: Ingsun iki Yesus kang sira kaniaya.

- 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στηθὶ ἐπὶ τοὺς πόδας σου; εἰς
 nanging ngadega, lan ngadega wonten-ing ing- suku panjenengan; kangge
[G0235](#) [G0450](#) [G2532](#) [G2476](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4228](#) [G4771](#) [G1519](#)
- τοῦτο γὰρ, ὧφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην, καὶ
 menika amargi, Aku-katingal panjenengan, milih panjenengan abdi, lan
[G3778](#) [G1063](#) [G3708](#) [G4771](#) [G4400](#) [G4771](#) [G5257](#) [G2532](#)
- μάρτυρα, ὧν τε εἶδές με, ὧν τε ὀφθήσομαί
 seksi, menapa ugi panjenengan-ningali Aku, menapa ugi Aku-badhé-katingal
[G3144](#) [G3739](#) [G5037](#) [G3708](#) [G1473](#) [G3739](#) [G5037](#) [G3708](#)
- σοι,
 panjenengan,
[G4771](#)

Nanging saiki tangia lan ngadega. Ingsun ngatingal marang sira iku prelu netepake sira dadi paladen sarta seksi tumrap samubarang kabeh kang wus sira deleng saka Ingsun lan kang bakal Ingsun katingalake marang sira ing tembe.

- 17 ἔξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν
 ngreksa panjenengan saking ing- bangsa lan saking saking-para-
[G1807](#) [G4771](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2992](#) [G2532](#) [G1537](#) [G3588](#)
- ἔθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε,
 bangsa-bangsa, dhateng ingkang Aku ngutus panjenengan,
[G1484](#) [G1519](#) [G3739](#) [G1473](#) [G0649](#) [G4771](#)

Sira bakal Ingsun pisah saka ing bangsa iki tuwin bangsa-bangsa liyane sarta sira bakal Ingsun utus marani bangsa-bangsa iku,

- 18 ἀνοῖξαι ὀφθαλμούς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκοτούς
 mbikak mripat piyambakipun-sedaya, kangge- mbalik saking pepeteng
[G0455](#) [G3788](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1994](#) [G0575](#) [G4655](#)
- εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν,
 dhateng pepadhang, lan saking- pangwasa saking- Sétan dhateng ing- Gusti-Allah,
[G1519](#) [G5457](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1849](#) [G3588](#) [G4567](#) [G1909](#) [G3588](#) [G2316](#)
- τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληῖρον ἐν
 kangge- nampi piyambakipun-sedaya pangapunten dosa, lan warisan ing
[G3588](#) [G2983](#) [G0846](#) [G0859](#) [G0266](#) [G2532](#) [G2819](#) [G1722](#)
- τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.
 ing-para- ingkang-kasucekaken iman ing- dhateng Aku.
[G3588](#) [G0037](#) [G4102](#) [G3588](#) [G1519](#) [G1473](#)

supaya ngelekake mripate, satemah banjur padha ninggal pepeteng, marani pepadhang sarta uwal saka ing panguwasaning Iblis lan ngungsi marang Gusti Allah, supaya padha oleh pangapuraning dosa marga saka pracaya marang Ingsun, apadene banjur tanpa warisan ana ing satengahe para kang wus kasucekake.

- 19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ
 Mila, raja Agripa, mboten kula-dados mboten-nurut dhateng- swargi
[G3606](#) [G0935](#) [G0067](#) [G3756](#) [G1096](#) [G0545](#) [G3588](#) [G3770](#)
- ὄπτασίᾳ;
 wahyu;
[G3701](#)

Awit saking punika, dhuh, Sang Prabu Agripa, kawula boten nate boten mbangun miturut dhumateng wahyu saking swarga punika.

- 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν, τε καὶ Ἱεροσολύμοις πᾶσάν,
 nanging dhateng-ingkang- ing Damaskus rumiyin, ugi lan Yérusalèm sedaya,
[G0235](#) [G3588](#) [G1722](#) [G1154](#) [G4412](#) [G5037](#) [G2532](#) [G2414](#) [G3956](#)
- τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν,
 ugi ing- wilayah saking- Yudeá, lan dhateng-para- bangsa-bangsa,
[G5037](#) [G3588](#) [G5561](#) [G3588](#) [G2449](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1484](#)
- ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς
 kula-martosaken mratobat lan mbalik dhateng ing- Gusti-Allah, pantas saking-
[G0518](#) [G3340](#) [G2532](#) [G1994](#) [G1909](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0514](#) [G3588](#)
- μετανοίας ἔργα πράσσοντας.
 mratobat pandamel nindakaken.
[G3341](#) [G2041](#) [G4238](#)

Nanging ing sakawit kawula martosaken dhateng tiyang-tiyang Yahudi ing Dhamsyik, ing Yerusalem saha ing tanah Yudea sadaya, tuwin ugi dhateng bangsa-bangsa sanes, bilih kedah sami mratobat lan ngabekti dhumateng Gusti Allah punapadene lajeng nglampahi pandamel-pandamel ingkang laras kaliyan pamratobat wau.

- 21 ἔνεκα τούτων, με Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι, [ὄντα] ἐν τῷ
 amargi menika, kula tiyang-Yahudi nyekel, [wonten] ing ing-
[G1752](#) [G3778](#) [G1473](#) [G2453](#) [G4815](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#)
- ἱερῷ, ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι.
 Padaleman-Suci, nyobi mejahi.
[G2411](#) [G3987](#) [G1315](#)

Inggih margi saking punika tiyang-tiyang Yahudi lajeng sami nyepeng kawula wonten ing Padaleman Suci saha ngangkah pejah kawula.

- 22 ἐπικουρίας οὖν τυχῶν τῆς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας
 pitulungan mila nampi ing- saking saking- Gusti-Allah ngantos ing- dinten
[G1947](#) [G3767](#) [G5177](#) [G3588](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0891](#) [G3588](#) [G2250](#)
- ταῦτης, ἔσθηκα, μαρτυρόμενος μικρῶ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς
 menika, kula-ngadeg, nyekseni alit ugi lan ageng, mboten-wonten kajawi
[G3778](#) [G2476](#) [G3143](#) [G3398](#) [G5037](#) [G2532](#) [G3173](#) [G3762](#) [G1622](#)
- λέγων, ὧν τε οἱ προφηταὶ ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ
 ngendika, menapa ugi para- nabi ngendika badhé dados, lan
[G3004](#) [G3739](#) [G5037](#) [G3588](#) [G4396](#) [G2980](#) [G3195](#) [G1096](#) [G2532](#)
- Μωϋσῆς:
 Musa:
[G3475](#)

Nanging margi saking pitulunganipun Gusti Allah, kawula saged gesang ngantos dumugi sapunika sarta saged nglairaken paseksen dhateng tiyang-tiyang alit saha dhateng para pangageng. Wondene ingkang kawula wartosaken punika boten sanes kajawi ingkang saderengipun sampun kawartosaken dening para nabi lan ugi dening Nabi Musa,

- 23 εἰ παθητὸς ὁ Χριστός; εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως
 menawi nandhang-sangsara sang- Kristus? menawi rumiyin saking wungu
[G1487](#) [G3805](#) [G3588](#) [G5547](#) [G1487](#) [G4413](#) [G1537](#) [G0386](#)
- νεκρῶν, φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ, καὶ
 tiyang-pejah, pepadhang badhé martosaken dhateng- ugi bangsa, lan
[G3498](#) [G5457](#) [G3195](#) [G2605](#) [G3588](#) [G5037](#) [G2992](#) [G2532](#)
- τοῖς ἔθνεσιν.
 dhateng-para- bangsa-bangsa.
[G3588](#) [G1484](#)

inggih punika, bilih Sang Mesih kedah nandhang sangsara saha bilih Panjenenganipun punika ingkang rumiyin piyambak badhe wungu saking antawisipun tiyang pejah, saha bilih Panjenenganipun badhe martosaken bab pepadhang dhateng bangsa punika saha dhateng bangsa-bangsa sanes."

- 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλη τῆ
 Menika nanging panjenenganipun mbélani-dhiri, sang- Féstus ageng ing-
[G3778](#) [G1161](#) [G0846](#) [G0626](#) [G3588](#) [G5347](#) [G3173](#) [G3588](#)
- φωνῆ φησιν, Μαίνη, Παῦλε! τὰ πολλά σε γράμματα, εἰς
 swanten ngendika, Édan, Paulus! ingkang- kathah panjenengan seserepan, dhateng
[G5456](#) [G5346](#) [G3105](#) [G3972](#) [G3588](#) [G4183](#) [G4771](#) [G1121](#) [G1519](#)
- μανίαν περιτρέπει!
 édan damel!
[G3130](#) [G4062](#)

Bareng Rasul Paulus ngaturake bab iku mau kabeh minangka panjawab, Sang Festus banjur ngandika kalawan sora: "Kowe iku owah, Paulus! Kawruhmu kang akeh iku njalari kowe banjur edan."

- 25 ὁ δὲ Παῦλος, Οὐ μαίνομαι, φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ
 nanging- nanging Paulus, Mboten kula-édan, ngendika, minulya Féstus, nanging
[G3588](#) [G1161](#) [G3972](#) [G3756](#) [G3105](#) [G5346](#) [G2903](#) [G5347](#) [G0235](#)
- ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι.
 kayekten lan wicaksana tembung kula-ngendika.
[G0225](#) [G2532](#) [G4997](#) [G4487](#) [G0669](#)

Nanging Rasul Paulus nuli matur: "Kawula boten ewah, dhuh, Sang Festus ingkang minulya! Kawula ngaturaken kasunyatan kalayan pikiran ingkang saras!"

- 26 ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ
 mangertos amargi bab menika-sedaya sang- raja, dhateng ingkang ugi
[G1987](#) [G1063](#) [G4012](#) [G3778](#) [G3588](#) [G0935](#) [G4314](#) [G3739](#) [G2532](#)
- παρρησιαζόμενος λαῶ. λανθάνειν γὰρ αὐτὸν [τι]
 kanthi-wantun kula-ngendika. ndhelik amargi panjenenganipun [menapa]
[G3955](#) [G2980](#) [G2990](#) [G1063](#) [G0846](#) [G5100](#)
- τούτων οὐ. πείθομαι οὐθέν οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνία
 menika-sedaya mboten. kula-pracaya mboten-wonten mboten amargi wonten ing pojok
[G3778](#) [G3756](#) [G3982](#) [G3762](#) [G3756](#) [G1063](#) [G1510](#) [G1722](#) [G1137](#)
- πεπραγμένον, τοῦτο.
 katindakaken, menika.
[G4238](#) [G3778](#)

Sang Prabu ugi nguningani prakawis punika sadaya, awit saking punika kawula kalawan tatag saha tanpa tedheng aling-aling matur wonten ing ngarsanipun. Kawula yakin, bilih sadaya punika boten wonten satunggal kemawon ingkang dereng nate kapirengaken, awit prakawis punika boten kalampahan wonten ing panggenan ingkang kiwa.

- 27 πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις?
 menapa-panjenengan-pracaya, raja Agripa, dhateng-para-nabi?
[G4100](#) [G0935](#) [G0067](#) [G3588](#) [G4396](#)
- οἶδα ὅτι πιστεύεις.
 kula-mangertos bilih panjenengan-pracaya.
[G1492](#) [G3754](#) [G4100](#)

Punapa paduka, dhuh, Sang Prabu Agripa, pitados dhateng para nabi? Kawula sumerep, bilih paduka pitados.”

- 28 ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον, Ἐν ὀλίγῳ με
 nanging- nanging Agripa dhateng sang- Paulus, Ing sakedhik kula
[G3588](#) [G1161](#) [G0067](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3972](#) [G1722](#) [G3641](#) [G1473](#)
- πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι?
 panjenengan-ajak Kristen dados?
[G3982](#) [G5546](#) [G4160](#)

Paring wangsulane Sang Prabu Agripa: “Meh bae kowe ngyakiniaku supaya dadi wong Kristen!”

- 29 ὁ δὲ Παῦλος, Εὐξαίμην ἄν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν
 nanging- nanging Paulus, Kula-donga keparenga dhateng- Gusti-Allah, ugi ing
[G3588](#) [G1161](#) [G3972](#) [G2172](#) [G0302](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G1722](#)
- ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ, οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντα
 sakedhik ugi ing ageng, mboten namung panjenengan nanging ugi sedaya
[G3641](#) [G2532](#) [G1722](#) [G3173](#) [G3756](#) [G3440](#) [G4771](#) [G0235](#) [G2532](#) [G3956](#)
- τούς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιοῦτους ὅποῖος καὶ ἐγώ
 ingkang- mirengaken kula dinten-menika, dados kados-menika kados ugi kula
[G3588](#) [G0191](#) [G1473](#) [G4594](#) [G1096](#) [G5108](#) [G3697](#) [G2532](#) [G1473](#)
- εἶμι -- παρεκτός τῶν δεσμῶν τούτων.
 punika kajawi saking- tangsul menika.
[G1510](#) [G3924](#) [G3588](#) [G1199](#) [G3778](#)

Unjuke Rasul Paulus: “Kawula badhe nedonga dhateng Gusti Allah, supados boten namung paduka kemawon, nanging ugi tiyang-tiyang sanes ingkang wonten ngriki saha mirengaken atur kawula punika, enggal utawi dangu-dangu, sami dados kadosdene kawula, kajawi blenggu punika.”

- 30 Ἄνεστη τε ὁ βασιλεὺς, καὶ ὁ ἡγεμῶν, ἧ τε Βερνίκη,
 Lajeng-jumeneng ugi sang- raja, lan sang- gubernur, sang- ugi Bérniké,
[G0450](#) [G5037](#) [G3588](#) [G0935](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2232](#) [G3588](#) [G5037](#) [G0959](#)
- καὶ οἱ συνκαθήμενοι αὐτοῖς,
 lan ingkang- lenggah-sareng piyambakipun-sedaya,
[G2532](#) [G3588](#) [G4775](#) [G0846](#)

| Sang Nata, Sang Walinagara tuwin Sang Putri Bernike lan kabeh kang padha lenggah banjur padha jumeneng.

- 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι,
 lan sasampunipun-mundur ngendika dhateng satunggal-lan-satunggal ngendika bilih,
[G2532](#) [G0402](#) [G2980](#) [G4314](#) [G0240](#) [G3004](#) [G3754](#)
- Οὐδὲν θανάτου, ἧ δεσμῶν ἄξιον <τι>, πράσσει ὁ ἄνθρωπος
 Mboten-wonten pejah, utawi tangsul pantes [menapa], nindakaken sang- tiyang
[G3762](#) [G2288](#) [G2228](#) [G1199](#) [G0514](#) [G5100](#) [G4238](#) [G3588](#) [G0444](#)
- οὗτος.
 menika.
[G3778](#)

| Nalika miyos, padha reraosan: "Tiyang punika boten nglampahi ingkang kenging paukuman pejah utawi paukuman pakunjaran."

- 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη, Ἀπολεύσθαι ἐδύνατο ὁ
 Agripa nanging dhateng- Féstus ngendika, Dipunluwari saged sang-
[G0067](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5347](#) [G5346](#) [G0630](#) [G1410](#) [G3588](#)
- ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.
 tiyang menika, menawi mboten sesuwun Kaisar.
[G0444](#) [G3778](#) [G1487](#) [G3361](#) [G1941](#) [G2541](#)

| Sang Prabu Agripa ngandika marang Sang Festus: "Tiyang punika sajatosipun sampun saged luar, upami boten nginggahaken prakawisipun dhumateng Sang Nata Agung."